

За науковій КАДРИ

Орган парткому, ректорату, комітету ЛКСМУ та профкому
Одеського державного університету ім. І. І. Мечникова

20 (719).

П'ятниця, 15 червня 1962 р.

Ціна 2 коп.

Повідомляють з факультетів

80 другокурсників фізфаку склали іспит з історії КПРС. Відмінні оцінки одержало 19 чоловік. З них найкращі відповіді дали студенти Чурашов, Георгієнко, Борей-моргорська, Лісина, Кальян та інші. 37 чоловік одержало хороші оцінки, 20 — «задовільно» і, на жаль, 4 студенти відповіли незадовільно. Виключно слабкими були відповіді Гвоздарьова, Гавриленко, Затовського, Теллюк, Комашко.

На другому курсі факультету іноземних мов іспит з історії КПРС складало 75 чоловік. Результати

не можна визнати добрими. Жодний відділ факультету не обійшовся без незадовільних оцінок. На німецькому відділі не було жодної «трійки»: з 22 студентів 9 одержали «відмінно», 12 — «добре» і 1 — «незадовільно».

Найкраще відповідали І. Кулібаба, Л. Бобинська (німецький відділ), Романовський, Соловйов, (англійський відділ), Докторович, Сербулова (французький відділ).

На філфаці державний іспит з історії партії складала група заочників українського відділу (в ми-

нулому група педагогічного інституту). З 46 чоловік четверо одержали відмінні оцінки, добрі — 17 чоловік, і незадовільну — один. Переважна більшість відповіла на «трійки».

Такі наслідки іспитів з'ясовуються тим, що більшість з тих студентів, що складала, вступили свого часу одразу ж на третій курс педінституту. До цього вони вивчали історію КПРС у вчительському інституті, який багато хто з них закінчив 10—15 років тому.

Н. І. ХМЕЛЬОВА.

ВІСТІ З ДЕРЖІСПИТІВ

Математики і фізики закінчили складати державні іспити з філософії.

Взагалі результати іспитів непогані, але вони могли б бути набагато кращими. Тільки 17 математиків (з 78 студентів, які складала іспит) одержали відмінні оцінки, у фізиків «відмінно» одержали 19 чоловік (теж з 78). Але мало було відповідей, які дійсно запам'ятались б. Залишились у пам'яті відповіді Іванченка, Клебанера (математики), Поплавського, Фашев-

ського (фізики). Значно краще могли б відповісти Тарноручий, Джебеян, Зотов, Улановський.

Іспити проходили на протязі шести днів без перерви. Правду кажучи, вони дуже втомили і екзамінатора, і членів Державної екзаменаційної комісії. Відповіді були на шabo одноманітними: однакові, шаблонні фрази, набридлі приклади. Механічно повторюючи вичитані в підручнику і зазубрені

визначення, вирази, студенти часто не могли на конкретних прикладах, просто і зрозуміло викласти суть явищ. Математики не завжди могли пов'язати раціоналізм з математичним ідеалізмом, погано відповідали на питання, що стосуються філософських проблем фізики, математики.

Дипломники мехмату не одержали жодної незадовільної оцінки. Проте задовільних оцінок у них було на 11 більше, ніж у фізиків. У фізиків одержав «незадовільно» один студент — Кир'язов. Про цього студента хочеться написати окремо. Протягом року він зовсім нічого не робив, жодного разу не був на семінарських заняттях. Я лише на державних іспитах змогла, нарешті, познайомитися з цим студентом. Відповідь його була надзвичайно убогою. Ніяких знань. Мені здається, що ця незадовільна оцінка не була несподіваною ні для Кир'язова, ні для членів комісії, ні для товаришів-однокурсників.

Другий рік студенти природничих факультетів складають державні іспити з філософії. У цьому році наслідки кращі, ніж у минулому році, однак вони все ще не радують.

І. ПОПОВА,
кандидат філософських наук.

У третьокурсників

Іспит з органічної хімії пришили скласти 53 чоловіки. Це другий і заключний іспит, і треба було засвоїти великий і різноманітний матеріал. За кілька днів перед екзаменом зробити це неможливо. Ті студенти, які не працювали регулярно протягом року, а сподівались на свою пам'ять, не могли порадувати екзаменатора. «Незадовільно» одержали Леснякова, Мельник, Тихевич, Лавренова, Л. Бих.

Особливо погані наслідки іспитів у третій групі — чотири неза-

З великою увагою члени кафедри і студенти прослухали виступ делегата XIV з'їзду ВЛКСМ студента-заочника II курсу історичного факультету А. М. Калиниченка.

Студенти-заочники поділилися досвідом самостійної роботи над вивченням матеріалів з'їзду та курсу історії КПРС, внесли багато цінних пропозицій, спрямованих на поліпшення роботи кафедри.

Для більш досконалого вивчення Програми і Статуту КПРС в період весняно-літньої сесії кафедрою будуть проведені теоретичні конференції студентів-заочників.

Успіх роботи найбільше залежить від організації регулярної роботи в міжсесійний період. Викладачі кафедри систематично читають проблемні лекції, проводять семінарські заняття, тематичні, групові та індивідуальні консультації на учбово-консультаційних пунктах в Одесі, Миколаєві і Котовську. Лекції на цих пунктах відвідують в середньому в Одесі — 120, в Миколаєві — 60, в Котовську — 45 заочників.

Замість контрольних письмових робіт кафедра проводить допоміжні семінарські заняття в міжсесійний період. В цих семінарах взяла участь 295 студентів перших курсів і 292 — других курсів. Решта студентів писала контрольні роботи. Кафедра залучила до занять у вечірніх групах 160 студентів-заочників, які живуть в Одесі.

Отже, робота в міжсесійний період привела до частих зустрічей з студентами-заочниками, а це позначається на їх самостійній роботі, робить їх заняття більш дійовими і цілеспрямованими.

Тепер, коли створюються загальнонаукові факультети в Одесі і Миколаєві, відкриваються можливості для організації систематичної планомірної роботи з студентами-заочниками в міжсесійний період.

Кафедра розробляє зараз низку заходів, які спрямовані на подальше поліпшення роботи з заочниками.

Доцент Д. С. БЕЛЬФОР.

Вчені—сільському господарству

Колектив вчених Одеського університету, керуючись рішеннями XXII з'їзду КПРС і березневого Пленуму ЦК КПРС, поряд з роботою по підготовці молодих спеціалістів, виконанням планової науково-дослідної роботи зобов'язався надавати допомогу колгоспам і радгоспам Одеської області.

Співробітниками кафедри зоології безхребетних тварин (зав. кафедрою — проф. М. П. Савчук) проводяться дослідження в Білгород-Дністровському, Ізмайльському і Кілійському районах та розробляються профілактичні заходи по боротьбі з паразитами сільськогосподарських тварин та птахів.

Співробітниками кафедри мікробіології (зав. кафедрою — проф. В. П. Тульчинська) в радгоспах ім. Першого травня і № 6 Біляївського району перевіряються методи розпізнання вакцинованих і хворих на бруцельоз тварин, готуються практичні рекомендації з цього питання.

Кафедра фізіології тварин (зав. кафедрою — проф. Р. І. Файтельберг) в колгоспі «Родина» Іванівського району вивчає вплив філофори на вагу тварин і лактацію корів.

Кафедра генетики і дарвінізму (зав. кафедрою — проф. А. І. Воробйов) передала в колгоспи дво-

кореневі плодів саджанці, а також посадочний матеріал сіди багаторічної.

Колектив кафедри геології і мінералогії (керівник — доц. С. С. Бракін) зобов'язався провести обстеження і складання районних ґрунтових карт, картосхем дослідно-показових господарств в радгоспах і колгоспах В.-Михайлівського, Роздільнянського і Одеського районів.

Співробітниками фізичного факультету і НДІ фізики ведуться роботи по впровадженню в практику сільськогосподарського виробництва методів боротьби з заморозками.

Велику допомогу в порядку соціалістичного співробітництва надають сільському господарству також вчені ботанічного саду, кафедри ботаніки, фізіології рослин, політекономії.

М. ПЕТРЕНКО.

На фото: академік А. В. Думанський відкриває V Всесоюзну конференцію з колоїдної хімії.

Детальний звіт про роботу конференції — на 2—3 стор.

Фото П. Дутка.

З 31 травня по 6 червня в Одесі проходила V Всесоюзна конференція з колоїдної хімії. Конференція була організована відділом хімічних наук АН СРСР, Академією Наук УРСР і Міністерством вищої і середньої спеціальної освіти УРСР в особі Одеського державного університету імені І. І. Мечникова та Всесоюзним хімічним товариством. В роботі конференції взяли участь понад 1100 наукових працівників, які займаю-

ться дослідженнями в галузі колоїдної хімії.

Вони приїхали з різних міст Радянського Союзу — з Москви, Ленінграда, Києва, Харкова, Тбілісі, Львова, Новосибірська, Владивостока, а також з-за кордону — Болгарії, НДР, Угорщини, Чехословаччини. В роботі конференції взяли участь видатні вчені — ака-

ПРОТЯГОМ ТИЖНЯ

демик П. А. Ребіндер, академік М. М. Дубінін, академіки А. В. Думанський, Ф. Д. Овчаренко, Т. С. Шишкіашвілі, болгарський академік А. Д. Шелудко, професори П. І. Зубов, Г. А. Догадкін та ін.

На 4-х пленарних засіданнях конференції було заслухано 12 доповідей, присвячених актуальним питанням колоїдної хімії: доповідь акад. П. А. Ребіндера «Шляхи управління міцністю твердих тіл і структурованих дисперсних систем», проф. Б. Н. Догадкіна «Водяні дисперсії полімерів, їх одержання і застосування», академіка М. М. Дубініна «Адсорбція газів і парів на синтетичних цеолітах і потенціальна теорія адсорбції», проф. О. І. Юрженка «Хімічні реакції полімеризації та окислення вуглеводів в емульсіях» та ряд інших.

Робота конференції проходила в 5 секціях, на засіданнях яких було заслухано і обговорено понад 200 доповідей і серед них 5 доповідей закордонних вчених. На конференції були широко представлені і праці вчених нашого університету: О. І. Юрженка та його співробітників, В. О. Федосеева та співробітників.

V Всесоюзна конференція з колоїдної хімії була надзвичайно широкою і важливою. Якщо на III конференції, яка відбулася в Мінську в 1953 р., було заслухано 80 доповідей, а на IV конференції в Тбілісі — біля 170, то на V Всесоюзну конференцію було представлено більш 400 доповідей, з яких внаслідок серйозного відбору було залишено в програмі лише 216. Приїжджих делегатів разом з доповідачами на конференції було біля 900 чоловік. Ці факти зайвий раз підкреслюють надзвичайно швидкі темпи розвитку хімічної науки в СРСР і зокрема колоїдної хімії.

Конференція підвела підсумок роботи хіміків-колоїдників за ми-

нулі 5 років. Було відзначено успішні досягнення у вивченні структури твердих тіл, розвитку фізико-хімічної механіки, яка вивчає основні шляхи управління міцністю твердих тіл, успішне вивчення адсорбції та використання процесів адсорбції; вивчення полімерів та інших дисперсних систем, вивчення емульсій, як реакційних систем та ін.

У своїх рішеннях конференція підкреслила необхідність прискорити організацію інституту фізико-хімічної механіки АН СРСР в Москві, вирішила просити відповідні органи відкрити інститут колоїдної хімії АН УРСР у Києві, а в зв'язку з актуальністю робіт, які

проводяться в Одеському державному університеті ім. І. І. Мечникова, розширити лабораторії високомолекулярних сполук та аерозолей, збільшити штати цих лабораторій і асигнування для забезпечення їх роботи. Конференція вирішила провести наступну VI конференцію з колоїдної хімії в одному з міст Середньої Азії.

Учасники конференції залишилися задоволеними організацією роботи конференції, гостинністю міста-героя та Одеського університету.

С. С. ІВАНЧОВ,
кандидат хімічних наук.

Виступає академік М. М. Дубінін.

НАШІ ІНТЕРВ'Ю

Ю. С. БАРСЬКИЙ,
(Москва, НДІ «Будкераміка»):
Конференція проходить дуже цікаво. З такою кількістю людей і з такими вченими можна зробити дуже багато. Доводиться довго вагатися, поки обереш, на яку секцію піти.

Акад. М. М. ДУБІНІН,
(Москва, АН СРСР):
На секції адсорбції зібрався великий колектив вчених — посланців усього Радянського Союзу. Робота секції проходила жваво. Доповіді викликали цікаві дискусії.

Корисно було б проводити, поряд з вузькими, більш загальні конференції, які сприяли б налагодженню контактів вчених суміжних наук.

Проф. І. Є. НЕЙМАРК,
(Київ, АН УРСР):
Робота секції адсорбції проходить на високому рівні. Загально дискутуємо. Сподіваємося, що від конференції буде велика користь.

Х. ЛІНДЕ, Д. ТІССЕН,
Х. ЗОНТАГ та інші,
(НДР, Берлін, Інститут фізичної хімії АН НДР):

Для нас, молодих спеціалістів, ця конференція дала дуже багато. Нам подобається тут все: і конференція, і доповіді, і сама Одеса. Такої чудової, як тут, погоди, нам дуже не вистачає в Берліні. Ми раді,

що познайомилися з Одесою, її людьми.

Д. ПЛАТІКАНОВ,
С. СТОІЛОВ, Д. ЕКСЕРОВА,
(Софія, кафедра фізичної хімії Софійського університету):

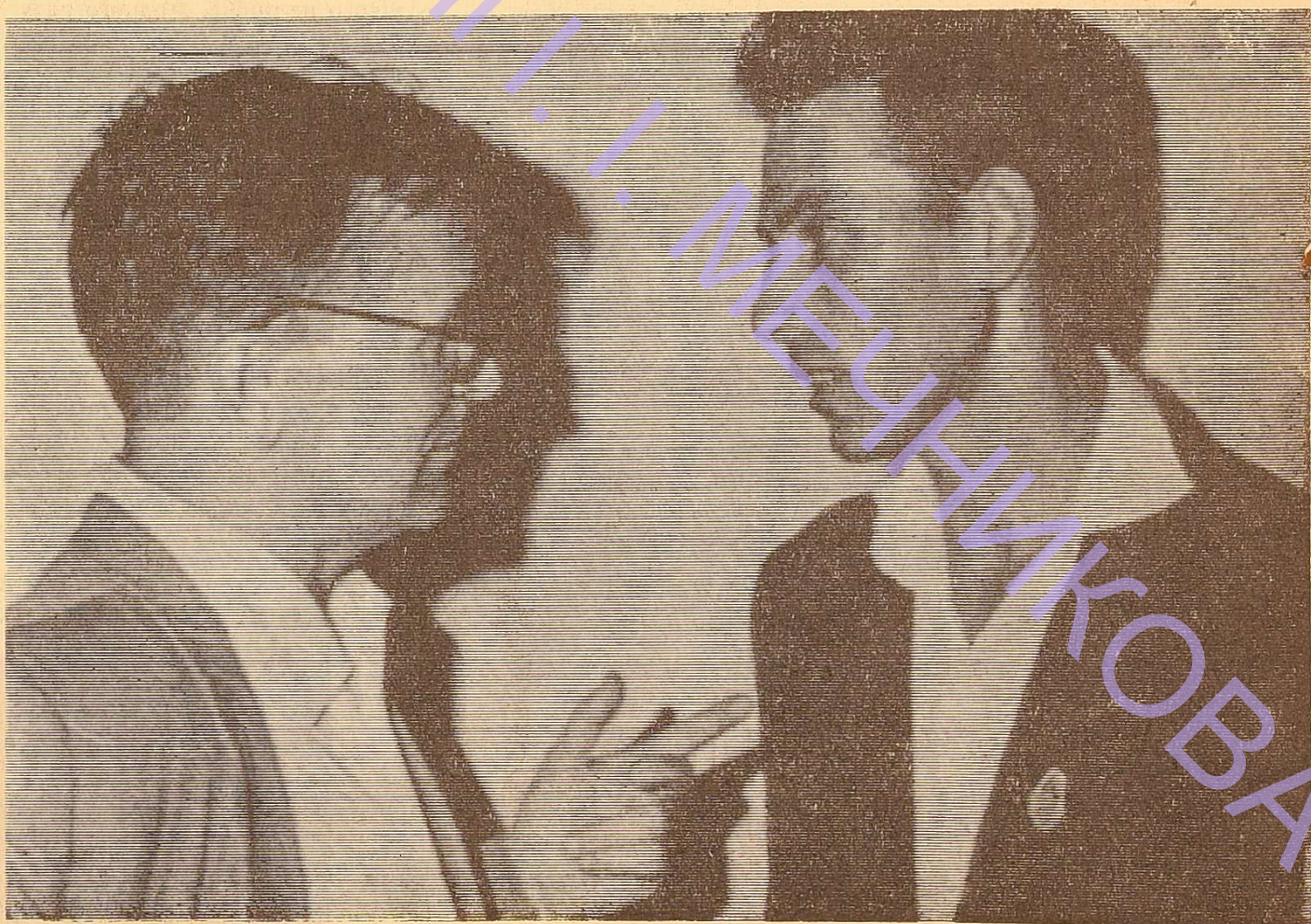
Ми дуже раді, що змогли побувати на конференції, взяти участь в її роботі. Доповіді, представлені на конференції, становлять значний інтерес для дослідників різних галузей хімічної науки. Це експериментальне практичне підтвердження багатьох питань, які старанно розробили радянські вчені.

Доц. Л. З. МАМЕДОВА,
(Баку, Бакинський університет, кафедра фізичної хімії):
Цей хімічний форум підвів підсумки багаторічній праці колоїдників.

Думаю, що кожному спеціалісту конференція дала багато, зокрема, у вирішенні багатьох питань, які були перевірені експериментально.

О. Г. ЖУКОВСЬКА,
Н. М. ЗАХАВАЄВА,
Є. Є. КАЛМИКОВА та ін.
(Москва, інститут фізичної хімії АН СРСР):

Конференція нам подобається. Добре поставлене організаційне питання. Доповіді, дискусії дуже цікаві. Нам, як молодим спеціалістам, конференція принесла велику користь.

Під час перерви.

Фото П. Дутка.

НА 5 СЕКЦІЯХ

Серед наукових дисциплін, виробничо-технологічне застосування яких повинне забезпечити новий рівень технології та культури виробництва, почесне місце посідає колоїдна хімія.

Колоїдна хімія в СРСР розвивається в тісному зв'язку з розв'язанням величезних завдань народного господарства, в тісній співдружності з суміжними галузями наук: фізичною хімією, молекулярною фізикою, біологічними та технологічними науками. Особливо інтенсивно розвиваються галузі фізико-хімії дисперсних систем, які опираються на теорію поверхневих явищ на межах поділу фаз, а також фізико-хімії полімерів, їх розчинів і дисперсій.

Галузі промисловості, в яких здійснюється синтез і переробка дисперсних систем, в значній мірі базуються на досягненнях фізико-хімії колоїдів. До цих галузей відносяться промисловість переробки полімерних матеріалів, виробництво і застосування будівельних матеріалів, збагачення корисних копалин, різноманітні галузі металургії і харчова промисловість, галузі промисловості, в яких здійс-

Ще в березні минулого року на засіданні відділення хімічних наук Академії наук СРСР було затверджено склад Оргкомітету.

Головою Оргкомітету був затверджений основоположник колоїдної хімії в нашій країні академік А. В. Думанський, а його замісниками — акад. П. А. Ребіндер і проф. О. І. Юрженко.

Велику допомогу в організації конференції подав Одеський обласний комітет КПУ. Було прийняте спеціальне рішення бюро Обкому КПУ про створення сприятливих умов для роботи учасників конференції.

Конференція тривала 7 днів (з 31 травня по 6 червня включно). За цей час відбулося 4 пленарні і 37 секційних засідань. На конференції працювало 5 секцій, на яких було заслухано більш ніж 200 доповідей.

Під керівництвом Б. В. Дерягіна проводила свою роботу секція «Поверхневі явища в дисперсних системах, утворення і міцність дисперсних систем».

Тут обговорювались питання, які становлять значний інтерес для науки про колоїди, зокрема: вла-

На трибуні — віце-президент Болгарської Академії наук проф. О. Д. Шелудко.

нюється синтез і руйнування емульсій, дисперсій і аерозолів та інш. До питань колоїдної хімії відносяться і питання адсорбції та хроматографії.

Проблеми сільського господарства, ґрунтознавства, геологічних наук та питання біології в багатьох випадках розв'язуються методами колоїдної хімії.

Базою для проведення V Всесоюзної конференції з колоїдної хімії став Одеський державний університет ім. І. І. Мечникова МВССО УРСР, тому що в Одеському університеті, як відзначив у вступному слові на відкритті конференції акад. П. А. Ребіндер, успішно проводяться наукові дослідження в лабораторії проф. О. І. Юрженка, автора загальноновизнаної теорії емульсійної полімеризації, голови самостійного наукового напрямку в колоїдній хімії.

Відкриттю конференції передувала величезна підготовча робота.

ствистості і стійкості тонких рідинних плівок, аерозолі, електричні явища, адгезія, поверхневі явища в металах; властивості граничних шарів рідин та ряд інших питань.

Друга секція підвела підсумки дослідженням, які об'єднуються загальною назвою «Адсорбція». На секції були розглянуті загальні питання теорії адсорбції, хімії поверхонь; фізичні методи дослідження поверхневих сполук; властивості речовини в адсорбційному стані та інш.

Роботою секції керував акад. М. М. Дубінін. Заслухані на цій секції доповіді і доповідь М. М. Дубініна, зроблена на пленарному засіданні, показали, що в галузі вчення про адсорбцію за останні роки відбулися значні зрушення, зроблено перехід від якісних характеристик до точних кількісних характеристик адсорбційних систем у вигляді фізико-хімічних кон-

В залі під час роботи конференції.

Третя секція працювала у галузі структуроутворень та фізико-хімічної механіки. На засіданнях секції головував П. А. Ребіндер — засновник нового напрямку в колоїдній хімії, який він назвав фізико-хімічною механікою. Фізико-хімічна механіка ставить перед собою практичну мету — розв'язання найважливіших завдань нової техніки одержання твердих тіл різного призначення, будівельних і конструкційних матеріалів (бетонів, кераміки, металокераміки, матеріалів на основі полімерів та інш.) із заданими властивостями та структурою, з високою міцністю і довговічністю в складних умовах використання. Використовуючи вчення про поверхневі явища та дисперсні системи, фізико-хімічна механіка вказує шляхи переробки речовин в матеріали і виробу, розробляючи наукові основи оптимальної технології процесів такої переробки.

Секція «Дисперсні системи в по-

лімерах» проводила свої заняття під головуванням проф. П. І. Зубова.

В останні роки фізична хімія полімерів та їх розчинів відокремилась від колоїдної хімії. Однак це не заважає розробляти проблеми на межі колоїдної хімії та хімії полімерів. Це проблеми полімеризації в емульсіях, з одержанням полімерів у тонкодисперсному стані (латекси); проблема полімерних захисних покриттів з використанням лакофарбувальних систем як висококонцентрованих суспензій полімерів в різноманітних зв'язуючих.

Ці і багато інших проблем були висвітлені в доповідях, заслуханих на секції.

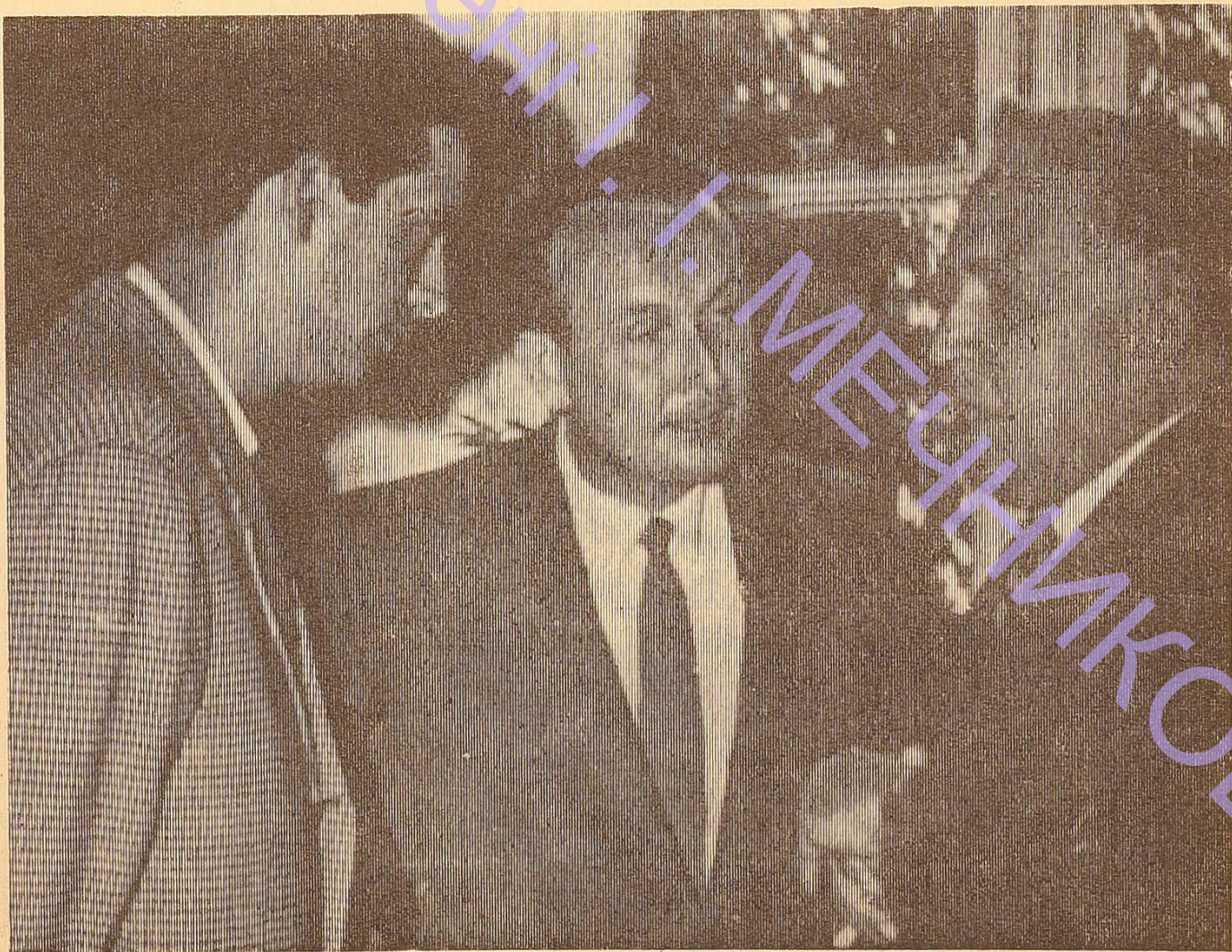
П'ята секція «Напівколоїди, поверхневоактивні речовини та емульсії» працювала під головуванням проф. О. І. Юрженка.

В діловій, робочій обстановці на засіданнях вирішувались питання стійкості висококонцентрованих

дисперсних систем — пін, емульсій та суспензій — за допомогою структурних адсорбційних шарів стабілізатора, а також проблеми швидкого руйнування таких систем, процеси піногашення і деемульгування особливо в нафтовій промисловості для обезводнювання і обезсолювання нафти.

Величний документ нашої епохи — Програма КПРС, прийнята XXII з'їздом, ставить перед радянською наукою благородні і відповідальні завдання — відкривати і обґрунтовувати нові можливості для неперервного технічного прогресу на шляху до комуністичного суспільства. Всесоюзний форум хіміків-колоїдників переконливо довів, що діячі колоїдної науки спрямовують всю свою енергію і сили на виконання цього важливого завдання Комуністичної партії.

Проф. О. О. МОРОЗОВ,
член оргкомітету
конференції.

Академік П. М. Ребіндер розмовляє з зарубіжними вченими Д. Платікановим (зліва) і Х. Зонтагом (НДР).

ХІМІКІВ-КОЛОЇДНИКІВ

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОР. 3, 15 ЧЕРВНЯ 1962 р.

Розташування Одеси біля моря і біля лиманів уже давно, майже з часу заснування університету, в значній мірі зумовило напрямки наукової роботи одеських зоологів. Достатньо згадати праці Маркузе-на, Мечникова, Гребницького, Шманкевича, присвячені безхребетним моря і лиманів. В кінці 90-х років минулого століття потреби бальнеології і необхідність у всебічному вивченні одеських лиманів були причиною створення спеціальної лиманної комісії з лікарів і представників учених університету: хіміків А. А. Веріго, А. А. Лебединцева, зоолога П. І. Бучинського, мінералога М. Д. Сидоренка та ін.

Поштовхом до вивчення моря стало заснування на Малому Фонтані морської біологічної станції, ініціатором якого був проф. П. І. Бучинський.

Перші роботи, перші морські дослідження були зроблені тут співробітниками професора Бучинського Калишевським, Куделиним і студентами Кисилевичем і Яценковським. Пізніше, з 1912 року, біостанція перейшла до професора Д. К. Третьякова; його учні студенти Н. Загоровський, Д. Рубінштейн, Р. Россолімо, А. Елькнер продовжували тут роботи по вивченню фауни Одеського заливу.

Під час громадянської війни і розрухи біостанція була зруйнована.

Гідробіологічні дослідження від-

новились після створення в 1923 р. науково-дослідної кафедри біології ІНО, яка була перетворена в 1928 р. в зоологічний інститут (зообін) з відділом гідробіології, очолюваним ст. науковим співробітником Н. О. Загоровським. Загоровський читав студентам біофаку курс загальної гідробіології і керував заняттями аспірантів.

Інтереси його були дуже різнобічні: іхтіологія, морське і лиманне риболовство, біологія риб, планктонні, ракоподібні молюски, але особливу увагу він приділяв лиманам північно-західного Причорномор'я, пов'язуючи свої роботи з бальнеологією і, частково, з рибним господарством. За час своєї роботи в ІНО він опублікував біля 30 робіт.

Із учнів професора Третьякова особливо відзначився молодий гідробіолог О. К. Макаров, який закінчив біофак в 1929 р. Ще студентом він надрукував ряд наукових праць і після смерті Н. О. Загоровського (1934) був призначений за рекомендацією проф. Третьякова завідуючим кафедрою гідробіології.

Олексій Костянтинович пройшов нелегкий шлях від простого препаратора до серйозного наукового працівника, спеціаліста по водній фауні, який зробив певний внесок у вивчення природи Півдня. Його

наукові інтереси були глибокі і всебічні, але особливу увагу Олексій Костянтинович приділяв життю прісних вод, лиманів і моря.

18-річним юнаком він поступає на роботу препаратора зоотомічного кабінету, а через 2 роки, витримавши вступні іспити, був зарахований на біологічний факультет інституту народної освіти.

Дитячі захоплення колекціонуванням комах, ловленням птахів допомогли йому добре вивчити околиці Одеси, особливо прісні водоймища з їх своєрідним життям.

Експерсії О. К. Макарова з групою товаришів і молодих спеціалістів приносили багатий і цікавий матеріал, а район досліджень кожного разу охоплював все нові й нові місця і об'єкти: степові балки, схили і пересипи лиманів, дністровські плавні і, нарешті, море. Свої перші наукові праці він почав писати, ще будучи студентом. Його праці в основному присвячені рибам і водним безхребетним. Особливий інтерес він проявляв до молюсків, нижчих ракоподібних моховаток. За час 20-літньої діяльності в університеті О. К. Макаров надрукував 17 наукових статей. Він був постійним і до того ж прекрасним керівником студентських експерсій і польової практики, неодноразово виїжджав на плавні й водоймища Дністра, Дніпра, ниж-

ньої Волги і моря: Чорне, Азовське, Каспійське та ін.

Друг молоді, простий і привітний — Олексій Костянтинович залишив по собі світлу пам'ять в серцях всіх, хто з ним зустрічався. Він загинув у 1942 р., захищаючи Севастополь.

Співробітниками кафедри в довоєнний період були Г. І. Конопльов, С. Б. Колибердін (гідрохімія), Л. Ю. Бешевлі (ст. лаборант), І. К. Рачинський (препаратор), С. Б. Грінбарт.

С. Б. Грінбарт працював над донною фауною Одеської затоки. Ним опубліковано кілька робіт про обростання суден, що затонули.

Г. І. Конопльов працював над складом і динамікою Одеської затоки; ним установлено наявність тут 102 форм (з них — 19 нових для затоки).

Війна перервала у 1941 р. роботу кафедри — О. К. Макаров і Г. І. Конопльов загинули під Севастополем, С. П. Грінбарт був мобілізований і повернувся тільки в 1945 році.

В післявоєнний період С. Грінбарт продовжував свої роботи по вивченню донної фауни (зообентосу), але вже не морського, а лиманного. Його дослідження охопили лимани південно-західного Причорномор'я від Дунаю до Дністра. Ця багаторічна робота по вивченню складу і умов мешканців донних безхребетних в даний час закінчена і в найближчі роки буде оформлена в вигляді монографії. Кафедра працювала також за договорною тематикою: гідробіологічні дослідження на Дністровському лимані, по кефальному господарству на Шаболатському озері, вивчення лиманів Тузловської

групи (Грінбарт, Буяновська, Зайцев і ін.).

Слідуючою проблемою, яка також розробляється кафедрою, є рибоводство в штучних водоймах; з цієї проблеми виконано ряд робіт по ставковому господарству Одеської області; в господарському відношенні дуже перспективні штучні водойми Кілійського району.

Нарешті, питаннями краєвої паразитології займається проф. Прендель. Ним надруковано декілька праць про кровососних двокрилих, біологічно зв'язаних з водою (комари).

Професор О. Р. Прендель закінчує в даний час свою монографію про кровососних комарів України за замовленням зоологічного інституту УРСР (для Фауни УРСР).

З 1955 р. в складі кафедри працює професор Виноградов, завідувач біостанцією АН УРСР. В Чорноморці. Професор Виноградов щорічно керує роботами студентів V курсу. Аспірант кафедри В. П. Закутський закінчив під керівництвом проф. Виноградова свою дисертацію і готується до захисту.

Проф. О. Р. ПРЕНДЕЛЬ.

ДИСПУТ НА ФІЛФАЦІ

«Дело которому ты служишь» і «Дорогой мой человек» — два романи ще не закінченої трилогії Юрія Германа. Ми не знаємо, як завершить письменник доли, характери героїв, наскільки важливим буде третій роман. Але те, що вже написано, викликало значний інтерес. Романи читають, про них сперечаються, ці твори близькі молоді, студентам.

Головний герой трилогії Володимир Устименко — медик. Однак це твір не стільки про медицину, скільки про нашого сучасника, про обрання життєвого шляху. Для автора головне не те, чим займається його герой, а те, як він ставиться до своєї улюбленої справи. Володимир Устименко — людина типу Гусева з кінофільму «9 днів одного року».

Безперечно, ці романи зацікавили і студентів філологічного факультету. Різноманітні судження і несподівані точки зору висловлювались на диспуті, який відбувся нещодавно на філфаці. Диспут в цілому пройшов жваво, не раз виникали гарячі суперечки.

Цікаву, схвиловану доповідь зробив студент I курсу Олег Ордановський. Він високо оцінив романи і, зокрема, головного героя В. Устименка. Виступ Ордановського доповнила студентка III курсу Н. Ковтуненко. Т. О. Туліна поділилася своїми спостереженнями над яскравою, виразною мовою романів. На прикладі мови Женьки Степанова Т. О. Туліна показала чітку індивідуалізацію мовних характеристик персонажів.

Багато суперечливих думок викликав образ Устименка. Безсумнівно, з нашої точки зору, це герой позитивний. Він може бути взірцем для нашого молодого покоління. Це складний характер, з властивими кожній людині недоліками.

Але були спроби оголосити людей типу Устименка не типовими для нашого суспільства. В наш час таких стоїків і «фанатів» немає, вони безнадійно застаріли. Така точка зору, звичайно, викликала бурю заперечень і одержала належну відсіч аудиторії.

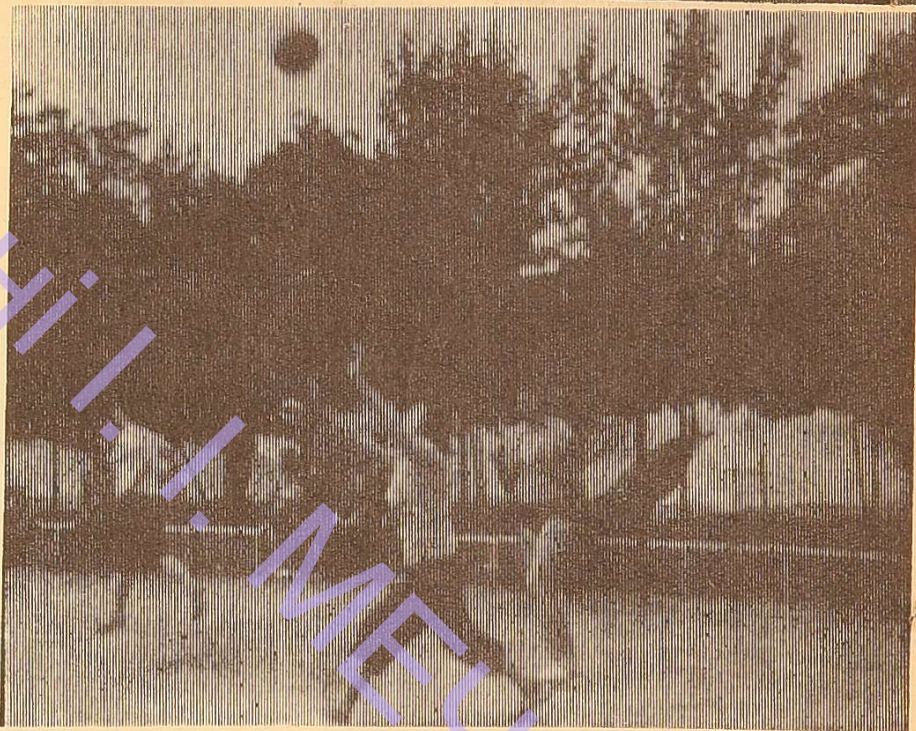
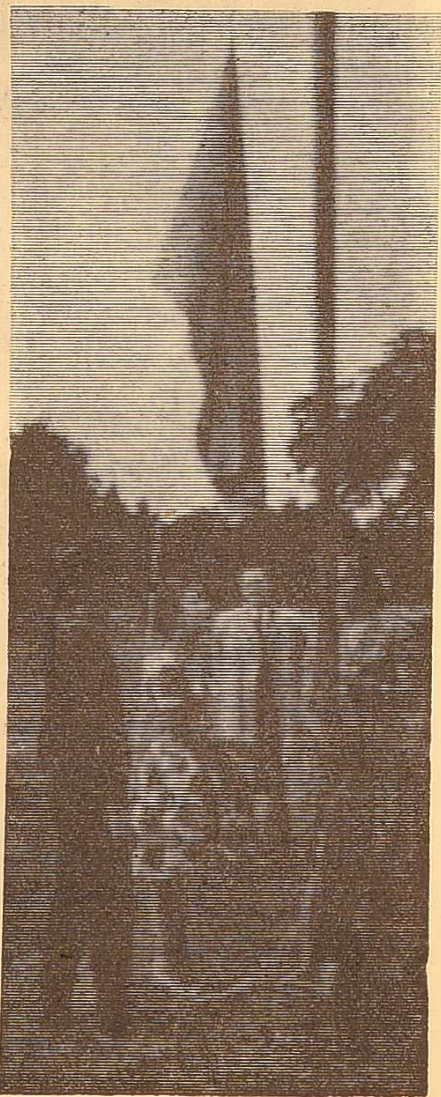
Декому Устименко здається сухою і неприємною людиною. Вони не зуміли за зовнішньою суворістю Володимира побачити його красу, людську привабливість, теплоту, благородство і тонку душу справжнього медика. А це все проявляється в його ставленні до людей, до життя, нарешті, до справи, якій він повністю віддає себе.

Правда, Володимир суворий і вимогливий до людей, особливо близьких, так само як і до себе, він не сентиментальний і трохи ортодокс, але він добрий і людяний, його серце відкрите назустріч кожній чесній людині.

У цікавих суперечках пройшов цей диспут.

О. Г. КРУПКО,
старший лаборант кафедри
російської та зарубіжної літератури.

У ТА БО Р І

„ЗА НАУКОВІ КАДРИ“
СТОР. 4. 15 ЧЕРВНЯ 1962 р.

Нещодавно на стадіоні ОДУ у Шампанському провулку відбулось урочисте відкриття літнього сезону

в спортивно-оздоровчому таборі. Наші фотокореспонденти П. А.

Дутко і П. Г. Іванов побували у цей день в таборі і зробили декілька фотознімків.

Заст. редактора М. В. ПАВЛЮК.